
"Zawodu Elektroptowod 200 let", N. K.
Łaman, A. N. Biełousowa, J. I.
Krieczetnikowa, Moskwa 1985 :
[recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 31/3-4, 902-903

1986

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

A. W. Postnikow: *Razwitiie kartografii i woprosy ispolzowanija starych kart.* Moskwa Izdatielstwo „Nauka” 214 ss.

W książce przedstawiono przegląd prac z zakresu historii światowej kartografii, omówiono współczesne metody badania i wykorzystywania map w pracach nad historią geografii. Wiele rozdziałów dotyczy historii kartografii od najnowszych czasów do końca XIX w. Obok analizy rozwoju metod kartograficznych (zwłaszcza związanych z mapami o dużej skali) rozpatrzone są tu możliwości wykorzystania w pracach badawczych map różnych typów i z różnych okresów, w szczególności dla wykrywania antropogennych zmian środowiska naturalnego.

W. W. Babkow: *Moskowskaja szkola ewolucyjnojj gienetiki.* Moskwa Izdatielstwo „Nauka” 216 ss.

W książce prześlędzono proces powstania szkoły ewolucyjnej genetyki Koltowa-Czetwierikowa. Przeanalizowano postawiony przez S. S. Czetwierikowa podstawowy problem nowej dyscypliny naukowej, rozpracowanie którego doprowadziło do sformułowania zasad genetyki populacji i określenia praw rządzących fenotypiczną realizacją genu.

J. N. Fłakserman: *Tieptoeniergetika SSSR. 1921—1980.* Moskwa Izdatielstwo „Nauka” 213 ss.

Historia termoenergetyki ZSRR obejmuje okres jej rozwoju od planu GOELRO do 1980 r. W książce zanalizowany został dokładnie plan GOELRO, jego wykonanie w pierwszej pięciolatce, która umożliwiła industrializację kraju na bazie elektryfikacji. Autor omawia techniczny postęp w termoenergetyce, ukazuje naukowo-techniczne osiągnięcia radzieckich termoenergetyków w opanowaniu technologii wykorzystania różnych paliw, w stworzeniu nowych energetycznych urządzeń, rozwoju sieci energetycznej. Wyjaśniona jest tu także rola kompleksowych badań naukowych w dziedzinie termoenergetyki oraz problemy związane z rozwojem energetyki atomowej (od budowy pierwszej elektrowni atomowej o mocy 5 MW do współczesnych gigantycznych reaktorów o mocy 1—1,5 mln KW i 600 MW na szybkich neutronach).

W. M. Rodionow: *Zarozhdenije radiotekhniki.* Moskwa Izdatielstwo „Nauka” 240 ss.

W książce naświetlono rozwój naukowo-technicznych rozwiązań w dziedzinie radiotechniki, ukazano specyfikę radiotelefonii i radiofonii, prześlędzono dzieje radiotechniki jako nowej gałęzi nauki i techniki do lat dwudziestych XX w.

N. K. Łaman, A. N. Biełousowa, J. I. Krieczetnikowa: *Zawodu „Elektroprowod” 200 let.* Moskwa Energoatomizdat. 336 ss.

Książka jest poświęcona najstarszemu przedsiębiorstwu przemysłu elektrotechnicznego — moskiewskiemu zakładowi produkcji kabli „Elektroprowod”, który w 1985 roku ukończył 200 lat. Ukazano jego rozwój od fabryki obróbki metali

do wielkiego nowoczesnego zakładu, przedstawiono techniczny postęp w przedsiębiorstwie, proces tworzenia i wdrażania do produkcji nowych wyrobów kablowych, nowej technologii.

Issledowanija po istorii i tieorii razwitija awiacjonnoj i raketno-kosmicznoj nauki i tiechniki. Wyp. 4. Moskwa Izdatielstwo „Nauka” 216 ss.

Jest to kolejna praca z regularnie wydanej przez Instytut serii pod redakcją akademika B. W. Rauszenbacha. W książce rozpatruje się ogólne problemy rozwoju kosmonautyki w ciągu ostatnich 25 lat, a także wiele konkretnych problemów związanych z udoskonalaniem aparatów latających, ich nośników, metod projektowania samolotów.

Istoria jestiestwoznaniija: litieratura opublikowanńaja w SSSR 1976—1980 gg. Moskwa Izdatielstwo „Nauka” 280 ss.

Książka ta — to ósmy tom informatora o radzieckiej literaturze z zakresu historii przyrodoznawstwa. Uwzględniono w niej prace z historii matematyki, astronomii, fizyki i chemii. W *Dodatku* załączony jest spis publikacji poświęconych radzieckim uczonym w związku z jubileuszami i nekrologami.

Istoriija tiechniki. Bibliograficzeskij ukazatel, 1971—1975 gg. Moskwa Izdatielstwo „Nauka” 268 ss.

Informator o historyczno-technicznej literaturze opublikowanej po rosyjsku w ZSRR w latach 1971—1975, który stanowi kontynuację wydanych wcześniej informatorów bibliograficznych za lata 1946—1970. Znajdują się tu opisy książek i ich recenzje, a także notatki o treści artykułów z czasopism oraz rozdziałów dotyczących historii techniki w książkach technicznych o życiu i działalności uczonych, wynalazców, jak również opisy archiwalnych zespołów związanych z tą tematyką.

Naucznoje nasledstwo. T. 9, 557 ss. — w tomie tym zostały wydane nie opublikowane dotąd dokumenty i materiały ekspedycji kaspijskiej wielkiego biologa Karola Bera (1853—1857): program badań, dzienniki uczonego, korespondencja, a także opis innych dokumentów ukazujących przebieg tej naukowo-przemysłowej ekspedycji.

G. Kantor: *Trudy po istorii mnożestw.* Moskwa Izdatielstwo „Nauka” 430 ss (w serii: *Klassiki nauki*).

W książce zawarte są tłumaczenia prac Georga Cantora z zakresu teorii mnogości (łącznie z niedawno opublikowanym jego obszernym artykułem), korespondencja z R. Dedekindem, a także uwagi do niemieckiego wydania jego prac oraz inne interesujące materiały. Jest to najpełniejszy zbiór prac G. Cantora dotyczących teorii mnogości. Książkę przygotowali akademik A. N. Kołmogorow i doktor fiz.-mat. nauk F. A. Miedwiediew. Redaktorem całości jest akademik A. N. Kołmogorow i doktor fiz.-mat. nauk A. P. Juszkiewicz.